

ES arodbiedrību pieredze digitalizācijas jomā

▶ 2020. 09. Z. Antapsons, LBAS DA eksperts

Digitalizācijas problēmjautājumi

- ES valstu arodbiedrību pieredze:
- Digitalizācija (DG) – spēcīgs līdzeklis ekonomikas attīstībai = nākošie ziņojumi;
- Līdzīgi medikamentiem = kaitīgas **blakusparādības, problēmjautājumi darbiniekiem:**
- Sociālo grupu nevienlīdzība DG apgūšanā, + kvalificēti darbinieki,
- Zemas kvalifikācijas darbinieki, pārkvalifikācija, atlaišana, bezdarbs
- Pirmspensijas darbinieki – darba garantijas **koplīgumā**
- cilvēki, kuri apzināti cenšas samazināt tehnoloģiju ietekmi savā dzīvē, = iekšējs diskomforts un pretestība

Problēmjaudājumi - 2

- **Darba attiecības pašnodarbinātie** - tiešsaistes darba tirgus vienlaicīgi pieejams vairākiem darba ņēmējiem, konkurence
- neregulārs darba laiks, neskaidras robežas starp darbu un privāto dzīvi,
- neskaidrs nodarbinātības statuss, nedroši ienākumi, nav apmācības iespēju,
- nav sociālo garantiju, piemēram - slimības nauda, atvaļinājuma nauda un citi.,
- slikta darbinieku interešu pārstāvība – AB atbalsts, stāties biedros nozarē
- Problemātiska darba vides risku novērtēšana darba vietai vai veidam (privātās dzīves un mājošanas neaizskaramība)

Attālinātais darbs

- DD tendence – likvidēt darba vietas birojā, **piespiedu** attālināts darbs, zūd kontakti ar kolēģiem, konsultācijas ...
- Jēdzieni «darba vieta» un «darba drošība» kļūst izplūduši – jāstrādā kur pagadās
- **Tehnostress – strādājot online ilgstoši vienatnē;**
- Covid pašu pieredze – garas darba stundas, arī brīvdienās
- = **psihoemocionāls stress**, digitālo ierīču spiediens, daudz kontaktu, tīklu savienojuma problēmas...
- Darbinieks kļūst atkarīgs no digitālām ierīcēm, baidās atslēgties pat uz īsu brīdi
- **Informatīvā pārslodze – milzīgs** e-pastu apjoms, svarīgas un nesvarīgas informācijas sajaukums + spams, ilgstošs vajadzīgā atlases process, pārniegtas kvotas ;
- Izsauc **garīgu nogurumu**, apātiju, cinisku attieksmi, koncentrēšanās problēmas, psiholoģisku izdegšanu ...
- Strādāšana no mājām palielina darbinieka dažādus **izdevumus** (patērētais interneta apjoms, elektrība, telefona sakari u. c. izmaksas).

2. Attālināts darbs

- **Tehnostress** var izsaukt darbiniekam **uzmanības trūkuma traucējumus**, viņi sajūt ka zaudē kontroli pār **darba saturu, tempu un grafiku, kā arī to, kā viņi veic savu darbu** , kas rada paniskas bailes par darba izpildi.
- + DD presings ar pastāvīgu uzraudzību un darba izpildes novērtējumu un sodu par to, kas nav izpildīti;
- Darba ņēmēji **nespēj sociāli mijiedarboties vai veikt pārtraukumus, kad viņi to vēlas**, un jūt ka viņu privātums tiek aizskarts.
 - Darbiniekiem jāizvirza prasības par tiesībām atslēgties **«offline»** režīmā, ieslēgt nosacījumus koplīgumā.
 - Arodbiedrībām jāpārzina digitalizācijas darbinieku problēmjautājumus, **lai risinātu tos sadarbībā** ar darba devējiem

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība

✉ Bruņinieku ielā 29/31
Rīgā, LV – 1001

☎ Tālrunis 6 7270351, 6
7035960
Fakss 6 7276649

✉ E-pasts lbas@lbas.lv